

Jakobsli familiebarnehage
Alv Schiefloes veg 23
N-7058 JAKOBSLI

Vår saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Dato
Tonje Liseth Rødsjø	19 /11521/614/A10/&58/ oppgis ved alle henv.		04.09.2019

Jakobsli familiebarnehage – rapport fra tilsyn 23. mai 2019 jf forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Miljøenheten gjennomførte den 23. mai 2019 tilsyn ved Jakobsli familiebarnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Jakobsli familiebarnehage har et internkontrollsystem med beskrevne rutiner for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Barnehagen må utarbeide en avviksrutine som beskriver hva som betraktes som avvik, og hvordan ulike avvik skal dokumenteres, meldes og håndteres. Rutiner som ivaretar informasjons- og opplysningsplikten overfor tilsynsmyndigheten bør inkluderes i internkontrollsystemet. Barnehagen har gjort flere risikovurderinger, og anbefales videre å konkretisere grunnlaget for totalrisiko og revidere risikovurderingene i henhold til dette. Barnehagen har relevante beredskapsrutiner, og anbefales å øve på ulike beredskapshendelser som kan gi forskjellige utfordringer.

Avvik 1: Barnehagene mangler rutine som beskriver hva som menes med avvik, hvordan ulike typer avvik skal dokumenteres, meldes og håndteres.

Merknad 1: Jakobsli familiebarnehage bør jobbe videre med risikovurderingene som er utarbeidet. Vi anbefaler særlig at tiltak og rutiner tas i betraktning når totalrisiko angis, og at referanseområder for henholdsvis lav, middels og høy risiko beskrives. Barnehagen kan med fordel inkludere flere risikovurderinger i sin internkontroll.

Merknad 2: Barnehagen må utvide sine rutiner for å ivareta informasjons- og opplysningsplikten tilstrekkelig.

Merknad 3: Barnehagen anbefales å øve på flere typer beredskapshendelser.

Vi vurderer at avviket ikke er i samsvar med regelverket.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 26.september 2019**. Etter denne datoen vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik vil bli satt til 1.november 2019.**2. Beskrivelse av Jakobsli familiebarnehage.**

Jakobsli familiebarnehage eies og drives av Sissel Grøthe. Familiebarnehagen er godkjent for inntil fem barn i alderen null til fem barn.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på dokumentasjon av risikovurderinger (jf. §§ 7 og 14) og internkontroll og avvikshåndtering (jf. § 4) for å ivareta barnas sikkerhet.

Tilsynet ble gjennomført ved gjennomgang av dokumentasjon, samtale med styrer og befaring av lokalene og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

Vedtekter 2019

Dokumentasjon av at forventninger i veilederen Miljø og helse i barnehagen er ivaretatt

Internkontrollsystem for Jakobsli familiebarnehage

Risikovurderinger i barnehagen 2018/2019

Årshjul for miljørettet helsevern 2018/2019

Årsplan for Jakobsli familiebarnehage 2019/2020

Deltakere ved tilsynet

Sissel Grøthe, eier

Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten

Rune Berg, rådgiver Miljøenheten

Tonje Liseth Rødsjø, rådgiver Miljøenheten

3.1. Har familiebarnehagen tilstrekkelig oversikt over risikoforhold?

Merknad 1: Jakobsli familiebarnehage bør jobbe videre med risikovurderingene som er utarbeidet. Vi anbefaler særlig at tiltak og rutiner tas i betraktning når totalrisiko angis, og at referanseområder for lav, middels og høy risiko beskrives. Barnehagen kan med fordel inkludere flere risikovurderinger i sin internkontroll.

Observasjon

Styrer sier at hun har stort fokus på risikoforhold, og gjør seg refleksjoner rundt dette daglig. Barnehagen kan i forbindelse med tilsynet beskrive noen få risikoforhold i en løpende tekst i oversendt dokumentasjon. I etterkant er det oversendt flere risikovurderinger, blant annet for ulykker i forbindelse med måltider og hente/bringe- situasjon, medisiner og turer. Fare er angitt fra høy til lav, uten at referanseområdet for disse er beskrevet. Det er også uklart om nivået av fare

er basert på sannsynlighet, konsekvens eller disse to i kombinasjon. Videre er det beskrevet konsekvenser og tiltak.

Styrer uttrykker sterk bekymring for at uønskede hendelser skal skje, og utviser derfor stor forsiktighet i barnehagehverdagen.

Mesteparten av tiden i barnehagen tilbringes ute. Uteområdene i barnehagen består av en inngjerdet gressplen. Ved tilsynet var det begrenset med leker på uteområdet. Barnehagen er ytterst sjeldent på busstur. De benytter seg heller av nærmiljøet, særlig grusbanen like ved. Det er muligheter for å ake i deler av hagen på vinterstid, men det er sjeldent de benytter seg av dette.

Innendørs disponerer barna en del av stuen som er inngjerdet og adskilt fra resten av boligen. Inngjerdingen er gjort ved hjelp av diverse møbler, og en grind. Innenfor inngjerdingen var det ved tilsynet plassert en madrass på gulvet, og duplo. Ved måltider bæres eller leies barna fra inngjerdingen i stuen og bort til hver sin stol på kjøkkenet. Utover dette har barna tilgang til toalett/stellerom, og gang for påkledning.

Vurdering

Dette tilsynet omhandler risikovurderinger og rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Veileder til forskriften "Miljø og helse i barnehagen", sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omfattes av forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). I henhold til formålsparagrafen i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, innebærer dette systematisk forebygging av sykdom og skade, så vel som rutiner for å håndtere hendelser. Kartlegginger av risiko og planer for å redusere denne skal etter internkontrollforskriften § 5 samt forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v § 3b dokumenteres skriftlig.

Vårt inntrykk er at barnehagen har et stort fokus på barnas sikkerhet. Imidlertid bør risikovurderingene som er dokumentert konkretiseres. Det er uklart hva referanseområdene for fare/risiko er, og dessuten om disse er basert på barnehagens rutiner og tiltak eller ikke.

Farenivå, som vi forstår som den totale risikoen, er angitt som lav, middels eller høy. For å kunne si noe om risiko for en hendelse, bør det fremkomme hva som betraktes som henholdsvis lav, middels og høy risiko.

For å finne den totale risikoen, ganger vi sannsynlighet med konsekvens, når rutiner og tiltak er tatt med i betraktningen. Et eksempel på dette kan være risikovurderinger av uønskede hendelser i forbindelse med soving. Dersom det mangler seler i vognen og barnehagen ikke har noen form for sovevakt eller babycall, vil den totale risikoen for fallulykke kunne angis som høy (sannsynlighet for at dette skjer daglig/ukentlig, med en potensielt alvorlig konsekvens/dødelig utfall). Dersom barnehagen i motsatt fall har gode rutiner i forbindelse med barnas hvile, og medberegner disse i risikovurderingen, vil den totale risikoen reduseres (det vil kunne skje langt sjeldnere, samtidig som konsekvensen vil være mindre alvorlig). Rutiner og tiltak er beskrevet i barnehagens internkontrollsystem, og bør sees i sammenheng med risikovurderingene som er gjort.

Se følgende linker for veiledning:

[Faktaark: Risikovurderinger i barnehager og skoler](#)

[Miljø og helse i barnehagen](#)

[DagROS](#)

Vårt inntrykk er at barnehagen har begrenset aktiviteten til barna noe. Det er viktig at barn får utfolde seg i trygge rammer. Gode risikovurderinger gir bevissthet rundt risikoforhold i barnehagen. De vil synliggjøre rutiner som forutsetninger for å holde en akseptabel totalrisiko, slik at barnehagepersonalet kan gjennomføre aktiviteter med barna og samtidig være trygge på at det ikke medfører stor risiko. Slik vi ser det, kan mer konkrete risikovurderinger bidra til at styrer ved Jakobsli familiebarnehage blir mer komfortabel med å gjøre flere aktiviteter med barna.

2.0 Driver familiebarnehagen systematisk internkontroll som forebygger ulykker og skader?

2.1. Internkontrollsystem - avvikshåndtering

Avvik 1: Barnehagene mangler rutine som beskriver hva som menes med avvik, hvordan ulike typer avvik skal dokumenteres, meldes og håndteres.

Barnehagen må skriftliggjøre hvordan avvik skal dokumenteres og håndteres. Rutinen skal sendes Miljøenheten.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4.

Merknad 2: Barnehagen bør utvide sine rutiner for å ivareta informasjons- og opplysningsplikten tilstrekkelig.

Observasjon

Rutiner for avvikshåndtering ble ikke oversendt før tilsynsbesøket. Styrer forklarte under tilsynet at hun da ikke hadde tilgang til internkontrollsystemet digitalt, og henviste til en perm hvor dette var samlet. Styrer ble i ettertid bedt om å oversende blant annet rutiner for avvikshåndtering, og kom etter en tid med permen for å fremvise dokumentasjonen som var etterspurt. Permen inneholdt en oversikt over fremgangsmåte ved avvikshåndtering samt to ulike avviksskjema med logo av Universitas Bergensis. Det forelå ingen skriftlige rutiner for avvikshåndtering som var tilpasset en virksomhet som barnehage.

Dokumentet "Internkontrollsystem for Jakobsli familiebarnehage" inneholder et punkt vedrørende forskriftens bestemmelse om opplysnings- og informasjonsplikt. Dette beskriver rutiner for informasjon til foreldre dersom det skjer byggmessige endringer og hendelser som vannskader i barnehagen, eller om det er mistanke om at deres barn har behov fra hjelpeapparat.

Vurdering

Regelverket stiller krav om at barnehagen skal ha et skriftlig avvikssystem. Jakobsli familiebarnehage har avviksskjema, men mangler skriftlige rutiner for avvikshåndtering som er tilpasset barnehagevirksomhet. Dette omfatter beskrivelser av for eksempel hvilke hendelser eller forhold som betraktes som avvik og ikke, hvor og hvordan det skal meldes, behandles og lukkes. I tillegg til rutiner som ivaretar informasjons- og opplysningsplikten overfor foreldre, bør barnehagen også ha rutiner for dette overfor tilsynsmyndigheten. Miljøenheten skal underrettes ved alvorlige hendelser, mer informasjon finnes på våre nettsider [Barns miljø i skoler og barnehager](#).

3.3. Blir ulykkes- og faresituasjoner i familiebarnehagen håndtert på en tilfredsstillende måte?

Merknad 3: Barnehagen anbefales å øve på flere typer beredskapshendelser.

Observasjon:

Barnehagen kan dokumentere rutiner for beredskapshendelser som for eksempel brann, uvedkommende i barnehagen, seksuelle overgrep, alvorlige ulykker og dødsfall i barnehagen. Barnehagen gjennomfører brannøvelser to ganger i året.

Vurdering:

Barnehagen har flere relevante beredskapsrutiner, men kan med fordel inkludere flere i sitt internkontrollsystem. Det forventes etter forskrift om miljørettet helsevern, at barnehagen gjennomfører øvelser for å kunne vurdere om rutinene håndterer beredskapshendelsene. I tillegg til brann, bør barnehagen også gjennomføre andre øvelser som gir andre utfordringer, som for eksempel bortfall av vann eller strøm, eller barrikadering mot inntrengere i barnehagen.

En familiebarnehage med få ansatte vil kunne være særlig sårbar i en beredskapssituasjon. Dersom den ansatte for eksempel må følge ett av barna til sykehus, vil det ikke være ressurser til å ivareta de andre barna. I familiebarnehagens beredskapsplan bør det derfor beskrives hvem som er tilgjengelig og kan komme på kort varsel ved akutt behov.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Silje Salomonsen
konstituert miljøsjef

Tonje Liseth Rødsjø
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:
Postmottak Fagenhet OU